

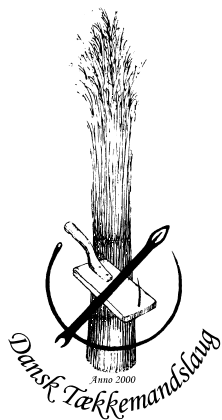
Tækkemanden

Nr. 3- 2005



LÆS OM:

- Velkommen til Tækkemanden nr. 3-2005
- Overgangsordning for anvendelse af tækkebroer
- Rømø Golf Wellness
- Det (alt for) levende tag
- Juristen skriver - Uvelkomne gæster
- Bindedag
- Nye ansigter i DTLs sekretariat
- Ændring af tækkemandsdannelsen
- Stråtaget på TV lørdag aften
- Tækkeseminar i Hadsten



Formanden har ordet

Har I hørt det – ja, endnu en gang er tækkebroerne på dagsordenen. Denne gang med et brev fra Arbejdstilsynet, der har accepteret Dansk Tækkemandslaug's ansøgning om en overgangsordning på visse betingelser frem til den 1. januar 2007, hvor indførelse og anvendelse af tækkebroer skal være sket over hele landet.

Betingelserne er naturlige, idet det forventes, at udviklingen med tækkebroerne fortsætter i branchen samt at der skal ske en yderligere informationsindsats om sikkerheden i faget, i løbet af 2006, med DTL og TIB som hovedaktører.

Jeg har også hørt, at en del tækkemænd har haft besøg af Arbejdstilsynet og at der er uddelt ret store bøder for tilsidesættelse af sikkerhedsforanstaltningerne, bl.a. for manglende gavlstil-ladser, rækværk og tagskræm. At indsatsen fra Arbejdstilsynets side åbenlyst er påkrævet, har bl.a. vist sig ved den ulykkelige hændelse på Vestsjælland, hvor en tækkemand blev dræbt i en faldulykke ved nedbrydningsarbejde, her i sensommeren. Det har efterfølgende vist sig, at der ikke var anvendt nogen form for sikkerhedsudstyr under arbejdet. For din families, dine ansattes og din egen skyld, sørg for at bringe sikkerheden i orden på jeres arbejds-

pladser – det kan betale sig for alle – bedst at man bevare livet intakt.

Jeg sidder her i september og tænker på vores afholdte Bindedag i Køge sidst i august måned i et pragtfuldt vejr. Det blev en rigtig god dag med mange deltagere og en indholdsrig debat, der om ikke bragte os frem til den endelige løsning på tækkerørets mysterier, så dog alligevel bragte os længere frem mod fælles holdninger og fik indkredset flere problemområder, der kan bearbejdes og findes løsninger til.

Tækkemanden er nu udkommet i syv numre igennem snart 2 år. Jeg har selv haft stor fornøjelse og udbytte af bladet og som formand har jeg stort set kun fået positive tilbagemeldinger om DTLs initiativ med dette blad. Arbejdet bag et sådanne blad er større end mange af os tror og det er derfor meget positivt, at så mange læser bladet og er glade for det. For at bladet fortsat skal kunne udvikle sig, er det nødvendigt, at glæden ved bladet også viser sig ved, at der tilflyder redaktionen redaktionelt stof fra læserne. Uden kilder udtørre indholdet.

Som det fremgår af dette nummer, skifter DTL sekretær og dermed også redaktør af bladet. Jeg vil derfor på denne plads sig tak til Niels og Elin for et godt



samarbejde, indsatsen med opstarten af udgivelsen af Tækkemanden frem til dette nummer, betjeningen af DTLs medlemmer og bestyrelse samt de private kunder, der henvender sig til DTLs sekretariat. Jeg ønsker dem begge god vind fremover i deres virke i Dansk Byggeri og dermed indirekte også for DTL – og efterfølgende vil jeg byde velkommen til Petter og Dorthe – jeg ser frem til et fortsat godt samarbejde.

Med venlig hilsen

Søren Vodder

Redaktion:
Ansvarshavende redaktør:
Chefkonsulent Niels Strange

Redaktionsudvalg:
Fleming Grøfte
Henrik Henriksen

Udgiver:
Dansk Tækkemandslaug
Dansk Tækkemandslaug (DTL) er en forening af selvstændige tækkemænd. DTLs formål er at koordinere tækkemændenes fælles interesser på landsplan. DTL arbejder for at

sikre en høj kvalitet af det tækkearbejde, der udføres af foreningens medlemmer.

Det er en betingelse for at være medlem, at man kan honorere de faglige krav, som foreningen stiller.

Nye medlemmer bedømmes af laugets optagelseskomite.

Laugets medlemmer ønsker, at deres kunder skal være glade for og stolte af deres stråtag. Det er en forudsætning for, at stråtaget som sådan kan bevares og vort

håndværk bestå. At få udført et stykke tækkearbejde er en tillidssag. Derfor er der et krav, at laugets medlemmer er optaget i Dansk Byggeri og herigennem tilknyttet BYG GARANTIORDNING for at sikre, at kunderne får udført et kvalitets- og håndværksmæssigt korrekt tækkearbejde.

Dansk Tækkemandslaug
Kejsergade 2
1015 København K
Telefon: 72 16 00 00
Fax: 72 16 00 10
www.taekkelaug.dk

Arbejdstilsynets accept af overgangsordning for anvendelse af tækkebroer



Arbejdstilsynet har den 23. august 2005 givet accept til Dansk Tækkemandslaug af en overgangsordning frem til den 1. januar 2007, inden tækkebroer endeligt er indarbejdet i hele tækkebranchen.

Baggrunden for Arbejdstilsynets accept af overgangsordning er, at Dansk Tækkemandslaug i samarbejde med TIB og Dansk Byggeri har ansøgt Arbejdstilsynet om en overgangsordning for kravet om anvendelse af tækkebroer på 28 cm i bredden.

Begrundelsen, som Dansk Tækkemandslaug i samarbejde med TIB og Dansk Byggeri har fremført over for Arbejdstilsynet, er den udvikling, der

har fundet sted med det nye princip for brandsikring (dug på oversiden af lægterne i stedet for plader der ligger under lægterne – der var forudsat og beskrevet i branchevejledningen "Højt på strå") der har forsinket og vanskeliggjort udviklingen af effektive fastgørelsessystemer til de min. 28 cm brede tækkebroer.

En forudsætning for accepten af en overgangsperiode er:

- At overgangsperioden alene omfatter tækkebomme/-broer
- At øvrige sikkerhedsarbejder bliver udført i overensstemmelse med branchevejledningen "Højt på strå".
- At der bliver udarbejdet et tillæg til

branchevejledningen, der beskriver de midlertidige ændringer i branchevejledningen "Højt på strå".

- At tækkebranchen fortsætter med at udvikle bedre fastgørelsesløsninger, der kan opfylde behovet ved alle typer stråtagsopbygninger.
- At DTL i samarbejde med TIB og den øvrige tækkebranche afholder informationsmøder om sikkerhed ved tækkearbejdet, herunder betydningen af overholdelsen af kravene i løbet af 2006.

Endelig er DTL blevet orienteret om, at Arbejdstilsynet har byggeriet som helhed, herunder også tækkefaget, som særligt indsatsområde i 2007.

Rømø Golf Wellness



Ferieboliger

Sejl arkitekter A/S

Udfordringer og spørgsmål

I efteråret 2003 blev en ny udviklingsplan for Havneby på Rømø offentliggjort. Planen gav mulighed for at etablere en ny feriebebyggelse i tilknytning til en kommende golfbane på sydspidsen af Vadehavssøen. På en stor naturgrund med udsigt til Vadehavet, skulle der anlægges et relativt stort feriekompleks.

Kravet var en bebyggelse bestående af 200 ferieboliger og et Wellness Center, der nøje skulle tilpasse sig stedets særegne natur og opføres i materialer og farver, der virker diskrete i forhold til omgivelserne! Hurtigt rejste der sig de første udfordringer for projektgruppen. Hvordan kan man bygge så stort et kompleks og få det passet ind skala-mæssigt i en forholdsvis lille by og et uendeligt fladt område? Hvordan undgår man at bygge endnu et "disney-præget" feriekompleks på en ø med utallige andre feriebebyggelser karakter-

iseret ved hver deres mere eller mindre heldige særkende?

Nyfortolkning af tradition

Det var oplagt at lade sig inspirere af den eksisterende byggetradition og materialeholdning på Rømø og den stedlige Sydvestjyske bygningskultur, der underordner sig de til tider barske klimatiske forhold. Rømøs oprindelige gårde er kendetegnet ved de ofte store organisk formede stråtag samt de røde teglsten, der nuancemæssigt varierer fra brunlig til stærk rød i et smukt patina. På fastlandet ligger store tækkede gårde hævet op på kunstige forhøjninger i kontrast til den flade marsk. På afstand virker stråtagene som markante sejl på havet, der ligger og skurer på hinanden uden dog at være fremmedartet og klodsede.

Ideen blev derfor at skabe en bebyggelse, der ligesom de førnævnte gårde hænger sammen med landskabet og tilpasser sig øens oprindelige bygnin-

ger. Ved at nyfortolke en byggetradition og materialeholdning kunne projektet få netop den tilpasning, som er en forudsætning for dets succes. Det stod klart, at nøgleordet til succes hos myndigheder, beboere og kommende ejere var at bygge med stråtag.

Projektets arkitektur – stram geometrisk byggeri i oplejet marsk

Det arkitektoniske hovedmotiv for Rømø Golf Wellness er på afstand derfor de store stråtag i kontrast til det flade land og horisonten. Anlægget er bygget op omkring et samspil mellem det oplejede landskab og det stramme, geometriske bygningsudtryk. Bygningerne "vokser" som princip direkte ud af marsklands-kabet, hvor brugerne konstant skal føle sig som en del af omgivelserne – både når de er ude og inde.

Som et andet vigtigt udgangspunkt er Rømø Golf Wellness disponeret efter verdenshjørnerne for at tilgodese de

Fakta om byggeriet – Rømø Golf Wellness

Investor	2S Gruppen v/ Hans Schmidt og Lars Svendsen
Arkitekt	S&I arkitekter A/S
Ingeniør	Jens Kr. Andreasen A/S
Projektudvikling	Skærbæk Kommune, Reeslev og Partnere I/S og S&I arkitekter A/S



Kommandørgården

Klimatiske forhold. Ved at åbne op mod syd udnyttes solvarmen optimalt, og ved udformningen af murede teglvæge kan indarbejdes muligheder for læ mod den konstante og barske vestenvind. De lange horisontale linjer understreger det bløde landskab. Samtidig giver den konsekvente orientering af alle boenheder mod syd en arkitektonisk sammenhæng i bebyggelsen og en enestående udsigt til golfbanen med Vadehavet i baggrunden.

Afstandskrav på grunden

Tidligt i skitseringen blev det på grund af afstandskravet til stråtage nødvendigt at bygge ferieboligerne som rækkehuse, hvis et rimeligt lønsomt antal skulle realiseres.

Rækkehusene ligger dog forskudte fra hinanden i små boliggrupper for at give beboeren fornemmelsen af den individuelle bolig. Samtidig kommer anlægget ned i skala ved ikke at have alt for store sammenhængende tage. I prin-

cippet kunne en boliggruppe tolkes som et stort hus og dermed brandisoleres

Stråtagenes udformning

Ferieboligernes stråtagene består af to tagflader – en lille og stor, hvor taget er opbygget af 35 cm stråtag. Det er vigtigt på de forholdsvis små tage, at mønningen ikke blev tung og dominerende men derimod let og elegant. Dette blev løst ved at udforme mønningen som et mere kanten element, der sammen med vindskeder og skotrender er inddækket med kobber.

Brandsikring af tage

Tagkonstruktionen er opbygget med tagkassetter, som er forsynet med lægter ved leverancen. Første arbejds gang for tækkemanden bliver derfor en oplækning af Sepatec og stenuld langs frie kanter og over lejlighedsskel.

Valget faldt på Sepatec efter mange overvejelser og undersøgelser af kendte fordele og ulemper, hvad angår brand

og råd i stråtag. Der har været samarbejdet med tækkemænd, forsikringsfolk, brandmænd og skævet til de hollandske erfaringer med stråtage for at finde den bedste løsningsmodel. Konstant blev projektet konfronteret med den klassiske diskussion angående brandisolering. Skulle brandsikringen ske ved hjælp af stenuld mellem lægter med dårlig ventilation, følgende råddenskab og dermed kort levetid til følge. Eller den optimale sikring med alt for god ventilation i forhold til brand? Der er mange, som har en mening om stråtage!

Sepatec viste sig at være den optimale løsning, der gav en god ventilation at taget samtidig med acceptable brandsikringsforhold. Derudover er det en løsning, som forsikringen kan godtage, hvilket er et betydningsfuldt parameter, når byggeriet i sin endelige udformning kommer til at bestå af ca. 20.000 m² oplagt stråtag.

www.rgw.dk

Det (alt for) levende tag

Af Torben Lindegaard Jensen,
Foreningen Stråtag

Man kalder ofte et stråtag for et 'levende' tag, idet det som bekendt består af organisk materiale. Yderligere belives taget med tiden af insekter, mos, alger gråspurveeder etc., men sjældent på en måde, så stråtageejeren får uoverstigelige problemer af den årsag.

Vi blev i foreningen for godt et halvt år siden af et medlem gjort bekendt med en ny og meget ubehagelig form for liv i stråtag! Historien er kort fortalt den, at medlemmet i starten af 2004 fik lagt nyt stråtag på sit hus som etape 1 af et større renoverings- og ombygnings-projekt. Senere skulle tagrummet udnyttes til beboelse.

I løbet af sommeren 2004 blev ejeren opmærksom på, at huset både udvendigt og indvendigt blev mere og mere levende, og snart myldrede det med 1-1½ mm lysebrune insekter, der spredte sig til omgivelserne incl. et udhus, som er beliggende en pæn afstand fra boligen. Problemet voksede eksplosivt, og et enkelt vindue kunne i løbet af ingen tid være besat af mellem 400 og 500 af disse små kræ. Problemet blev hurtigt en trussel imod ejerens erhvervsudøvelse, der er betinget af levnedsmiddelkontrollens tilsyn og løbende godkendelse af faciliteterne.

Ejeren gik naturligt nok tilbage til sin tækkemand, der oplyste, at han havde tilsvarende problemer med 3-4 andre nytæknings, samt at tækkematerialet i alle disse tilfælde kunne henføres til en portion ungarske rør, som via en hollandsk agent er kommet til Danmark. Der blev rettet henvendelse til Jysk Teknologisk Institut, Statens Skadedyrslaboratorium, Dansk Jordbrugsforskning, Rentokil og Anticimex A/S, og der kunne herefter sættes navne på de invaderende insekter, som viste sig at være:

Støvulus: også kaldet bark- eller boglus, som er nogle 1-2 mm lange, vingeløse insekter, som foretrækker mørke og fugtige levesteder og lever af skimmelsvampe, limstoffer o.l. De oplyses at kunne være en plage i nybygninger indtil murene er gennemtørre. De er ikke sundhedsfarlige, og angriber ikke mennesker trods navnet.

Dansk Jordbrugsforskning, Skadedyrslaboratoriet oplyser, at affugtning, udtørring, ventilation samt hård frost er de eneste måder disse uvæsener effektivt og varigt kan bekæmpes på. Insektmidler beregnet til bekæmpelse af flyvende insekter kan afhjælpe et akut problem, men vil ikke være en varig løsning.

Springhaler: hører til den insektorden, der på latin hedder Collembola, og er nogenlunde af samme størrelse som støvulus. Navnet kommer af at der på det fjerde bagkropsled sidder et gaffelformet vedhæng, der kan slås bagud som en fjeder, og som betyder, at dyret kan foretage lange og høje spring, hvis det forstyrres. Springhaler holder til alle steder, hvor fugtigheden er tilstrækkelig høj, og i de øverste jordlag kan der forekomme op til 2 millioner pr. kvm. Springhalernes levevilkår og bekæmpelsesmetoder er de samme som gældende for støvulus. Heller ikke springhalerne gør skade på huse eller inventar, og angriber heller ikke mennesker.

Efter ovenstående var konstateret blev ejer og tækkemand enige om i september 2004 at foretage en sprøjtning for at afhjælpe akut, og så håbe på, at problemet i 2005 ville klinge af. Det gjorde det bare ikke. Tværtimod! Ejeren har nu fået at vide, at det eneste effektive vil være at 'telte og gasse', hvilket ville indebære, at hele huset skulle ryddes og at der ville være risiko for tæring på elektriske installationer. Og så ville det i øvrigt koste ca. 200.000 kr.

Ejeren mener ikke at have fået den vare, som hun har betalt for, eller sagt på en anden måde påtvunget en tilgift, som hun ikke har bedt om!

Tækkemanden har brugt nogle tagrør, som har været befængt med insektæg, og har næppe kunnet gardere sig imod dette.

Tækkemandens forsikringsselskab melder 'hus forbi'. Støvulus og springhaler er ikke skadedyr, så der er ingen skader at erstatte! Sådan set er det logisk nok, men på den anden side set føles det særdeles ulogisk betragtet fra den 'forulempede' parts side. Det er den slags tilfælde, som undertiden skaber en forståelseskluft mellem forsikringsselskabet og kunden.

Sagens status er p.t., at ejeren har stævnet tækkemanden med påstand om betaling af et betydeligt erstatningsløb, og som et led i sagen afholdes formentlig syn og skøn i løbet af efteråret 2005. Under optimale forhold vil der foreligge en retsafgørelse midt på foråret 2006.

I foreningen har vi ikke tidligere hørt om lignende sager, og vi vil med dette indlæg opfordre stråtagsejere og tækkemænd til at rapportere til os om eventuelt kendskab til lignende sager og særligt, hvis man skulle kende til bekæmpelsesmetoder eller have kendskab til et videre forløb af sådanne skadedyrangreb.

Foreningen har også kontaktet Jysk Tækkemandslaug og Dansk Tækkemandslaug i håb om at kunne indhøste andre erfaringer, som ville kunne komme vore medlemmer til gode.

Vi vil vende tilbage til sagen, hvis der kommer noget frem, som vi føler vil være gavnligt og interessant for vore medlemmer at få kendskab til.

Mødekalender

Dansk Tækkemandslaug 2005/2006

Fredag d. 18. november 2005
kl. 10.00

Bestyrelsesmøde
Byggecentrum
Middelfart

Fredag og lørdag
d. 13.-14. januar 2006

Torsdag d. 12. januar 2006 kl. 18.00

Bestyrelsesmøde
Haandværkerskolen
Hadsten

Lørdag d. 11. marts 2006

Seminar

Haandværkerskolen
Hadsten

Generalforsamling

Bromølle kro
Jyderup

Juristen skriver

UVELKOMNE GÆSTER

Af jurist Britta Helseby, Dansk Byggeri

Lider et stråtag af mangler, når det bebos af støvhus og springhaler?

I en artikel i dette nummer af Tækkebladet beskriver Torben Lindegaard Jensen situationen for en husejer, som har fået ufrivilligt og uvelkomment besøg af støvhus og springhaler.

Husejeren har nu stævnet tækkemanden med påstand om, at denne skal dække husejerens tab i forbindelse med afhjælpning af problemet. Begreber som ansvarsperioder, reklamationsfrister, mangler, garantier, ansvarsgrundlag, sædvanlig god kvalitet, hændeligt og påregneligt vil svirre i luften, når sagen skal behandles ved retten.

Under den kommende syn- og skøns-sag vil det i første omgang blive over-

ladt til skønsmanden at vurdere, om problemet kan henføres til udførelsen eller de anvendte produkter.

I den forbindelse vil der nok blive fokuseret på tækkemandens ansvar for materialer.

Tækkemanden vil sjældent møde kunder, som stiller krav om, at der skal anvendes en høst fra et bestemt areal, og tækkemanden er derfor ansvarlig for sit valg af materialer, hvad enten der er tale om en dansk, ungarsk eller afrikansk høst.

Tækkemanden er sælger af et produkt, og han er ansvarlig for, at det er egnet til det særlige formål, som det skal anvendes til, og at materialet har den brugbarhed og værdi, som er almindelig for genstande af den pågældende slags.

Tækkemanden skal derfor levere materialer af sædvanlig god kvalitet, og skønsmanden vil formentlig blive anmodet at vurdere, om de leverede stråled af mangler ved færdiggørelsen eller om forekomsten af støvhus og springhaler beror på omstændigheder, som tækkemanden ikke er ansvarlig for.

Skønsmanden vil formentlig også blive anmodet om at vurdere, om det er normalt forekommende og dermed forventeligt for en husejer, at der er støvhus, springhaler og lignende dyr i et levende tag som et stråtag jo er, og om der kan opstilles en grænse for, hvor mange "husdyr" der må forekomme.

Uanset hvad udfaldet bliver, er der tale om en kedelig sag. Et lyspunkt kunne dog være, at der indhøstes viden og erfaring, som kan indgå i arbejdet med at opstille kvalitetskrav til materialer.

Miljørigtig maling fra WLT



Linoliemaling
Væg- og loftsmaling - nu med indeklimatek
Facade-, sokkel- og tagmaling
Olielud - drypfri pasta
Tonkinlak
Træbjærene - mange typer bl.a. indfarvet
Svensk slamfarve i flere farver
Værk og fæhår
Lagret Rødvig kulekalk
Indfarvet kalk
Sandkalk



Bygnings- og restaureringsartikler - som fås på bestilling



Bindingsværk i mange dimensioner
Faconskåret bindingsværk
Loftsbjælker (træbjælker) op til 9 m
Sibirisk lærketræ
Celloc varmebehandlet træ
Papiruldsisolering
Gamle mursten til restaurering - rensede - fås i mange størrelser
Farvepigmenter
Jura hydratkalk
Kalkmørtel, 12%
Indfarvet mørtel

Lørup Malervarer

Lørupvej 19 - Lørup (sidevej til A9 ml. Ringe og Kværndrup), 5750 Ringe

åbningstider: Hverdage 13 - 18, Lørdag: 10 - 14

eller ring 62 67 10 58 eller 40 14 18 68

Dansk Tækkemandslaug



Bindedag 2005 hos Finn Guld i Køge

Lørdag den 27. august afholdt DTL Bindedag i Køge hos Tækkemand Finn Guld

Vejret var dejligt fra morgenstunden og der deltog over 50 aktive tækkemænd heraf flere med ledsager, så arrangementet blev besøgt af op mod 70 deltagere.

Sjællands Tækkemandslaug, der stod som vært ved arrangementet, havde fra dagens begyndelse besluttet, at dagen var deres. Der blev fra morgenstunden serveret fri kaffe med brød til alle og ved middagstid blev grillen tændt og der blev serveret mad med tilhørende drikkevarer.

Bindedagen var ikke bare hyggeligt samvær – programmet for dagen var koncentreret og løb fra kl. 10.00 og frem til ca. kl. 14.00.

Dagens program

En generel orientering fra DTL ved Niels Strange, bl.a om tækkevejledningen, lægter og den nye overgangsordning for tækkebroer/bomme.

Tækkematerialer

Anne Pia Koch fra Teknologisk Institut fremlagde de nyeste vurderinger og synspunkter set fra laboratorierne verden, herunder om rørkvaliteter, bedømmelse af rør samt en praktisk afprøvning af knækmetoden. En øvelse der kan være med til at afklare om tækkerørs egnethed ved modtagekontrollen af nye rør samt fx restlevetid på et eksisterende tag.

Der var en livlig debat under dette indlæg og det blev præciseret fra flere, at det var meget vigtigt, når der blev foretaget en bedømmelse af et eksisterende tag, at der samtidig blev foretaget en grundig beskrivelse af, under hvilke konditioner rørene ligger på taget, herunder

- fx taghældning, hældning på tagrør, placering mod verdenshjørner samt
- hvor på taget prøven er udtaget, fx kviste, skotrender for oven eller nederst på taget osv.

En god modtagekontrol ifølge Anne Pia Koch er, at man sikrer, at stråene er:

- Rette, tørre – mål fugten – max 16%
- Rene uden overfladisk svampevækst samt fri for insekter
- En god "ren" farve – ikke grå samt uden nedbrydning – brug fx knæktest.

Bedømmelse af restlevetiden på et stråtag

Hvordan kan vi sikre os bedst muligt:

- Skaf oplysning om tagets alder og stråenes oprindelse.
- Er det tækkefaglige arbejde i orden?
- Hvad er hældningen på plane flader? Min 45°.
- Er omgivelserne passende? Min 10 m til træer.
- Er vedligeholdelse af tag, mønning mm i orden?
- Er der megen begroning på taget?
- Hvordan er fugten i tagskægget og oppe i taget?
- Undersøg stråenes nedbrydning på alle eksponeringssider og ved alle hældninger.

Det åbne spørgsmål er, kan vi bruge knæktest?

Anne Pia Koch fremførte under sit indlæg, at et sundt strå, der bøjes med let hånd i en ret vinkel mellem stråets knæ, knækker ikke! Det bliver beskadiget, men fibre holder strået sammen. Et nedbrudt strå vil knække, fordi cellulosen i fibre er nedbrudt.

Anne Pia Koch's forslag til afprøvning af knæktesten er:

- Udtag fx 10 strå spredt fra en tagflade.
- Hvert strå knækkes fra toppen og nedefter med 2-3 cm's mellemrum, indtil der sker brud.
- Mål længden derfra og ned til stråets basis.
- Beregn gennemsnittet og noter min og max i hele cm.

Slidlagets tykkelse er fra starten ca. 10 cm svarende til de nederste ca 50 – 60 cm af det enkelte strå. Hvis stråtagets holdbarhed regnes til 50 år for en nordside, giver det en årlig nedbrydning på 1/2 – 1 1/2 cm, idet nedbrydningen øges hen mod slutningen af levetiden. I skotrender og på kvisttage, hvor hældningen er lavere samt på sydsider, må en større nedbrydning accepteres.

DTL's bestyrelse havde til bindedagen udarbejdet et spørgeskema, der blev udleveret til alle tækkemænd, hvor der blev spurgt om, hvilke tækkematerialer man anvendte, hvor de blev indkøbt og leveret mv. Efterfølgende blev der spurgt om, hvordan den enkelte modtager sine rørleverancer mv. Der kom mange spændende besvarelser og bemærkninger ind

Bindedag 2005 i Køge



Tækkerørerne i konkurrencen blev omhyggeligt vurderet



Bestyrelsen for Sjællands Tækkemandslaug, Finn Guld, Fleming Grøfte og Søren Vodder



Der var gang i drøftelsene



Anne Pia Koch, Teknologisk Institut



Egil R. Pedersen får overrakt sin præmie

som et resultat af undersøgelsen. Disse resultater vil blive behandlet og forelagt bestyrelsen. Resultatet af undersøgelsen vil blive gennemgået ved tækkemandseminariet i januar måned.

Danmarks smukkeste tækkerør

Næste punkt på dagens program var kåring af Danmarks smukkeste (mest anvendelige) tækkerør. Der var indleveret 30 bundter, der alle blev nummereret og gjort anonyme. Bundterne kom fra hele verdenen, mange fra Østeuropa men også fra Danmark, Holland (af plastik) samt fra Sydafrika mv.

"Skønhedskonkurrencen" blev taget meget seriøst, om det var præmien, der trak (sponsoreret af Sjællands Tækkemandslaug), vides ikke, men debatten var til tider heftig. Der blev løftet og vejet, knækket og duftet samt vurderet på livet løs, det tog godt 2 timer før alle havde afleveret deres bedømmelse.

Resultatet af bedømmelsen blev

- Nr. 1. et bundt rør fra Polen fra efteråret 2004, indleveret af Carlo F. Christensen
- Nr. 2. et bundt rør fra Ukraine – oven-tørret – fra 2004, indleveret af Jens Greve
- Nr. 3. et bundt tækkemiscanthus – fra maj 2005, indleveret af Søren Vodder
- Nr. 4/5 et bundt rør fra Ungarn fra efteråret 2004, indleveret af Brian Randrup
- Nr. 4/5 et bundt rør fra Præstø Fjord fra vinteren 04/05, indleveret af Christian Fobian Nielsen

Af de mange besvarelser var der ingen, der havde "5 rigtige", heller ikke i forkert rækkefølge. Dem der kom nærmest – 12 i alt – havde 3 ud af de 5 bedst placerede på listen, og vinderen havde også det "smukkeste bundt" rigtigt placeret på sit skema.

Vinderen blev Egil R. Pedersen fra Torup Tækkefirma.

Ved afrundingen af de faglige indlæg, med præmieoverrækkelse mv. fik Tuk Jørgensen fra Foreningen Stråtag ordet for en kort orientering omkring brandmærkningsordningen. Opfordringen var, støt op omkring mærkningsordningen fx ved at opfordre kunderne til at sørge for, at deres tag bliver mærket, dette kan bl.a. lade sig gøre ved at man kontakter Foreningen Stråtag.

Under bindedagen var der udstilling af hjælpemidler og materialer på den åbne plads foran lagerhallen, særligt stilladser, broer og andre fastgørelser mv. blev grundigt drøftet af deltagerne.

Det var en god og givtig dag for de mange, der mødte op. Der skal lyde en stor tak til Finn Guld for at han stillede sine lokaler og plads til rådighed for dagen.



GIANT Minilæsser

- kvalitet kombineret med flexibilitet
- minilæsser med eller uden teleskoparm
- kraftige maskiner bygget til det hårde slid
- utrolig manøvredygtig via knækstyring
- fåes i 8 størrelser fra 24 - 62 HK
- med eller uden kabine

For interesserede laver vi meget gerne en demonstration, hvor du kan se og prøve læsseren på din arbejdsplads.

Ring og aftal tid for demonstration til:
Julius Bjerg - Mobil 40 33 26 61

BRUGTE LÆSSEMASKINER TAGES GERNE I BYTTE.
Landsdækkende forhandlernet.



Importør:
Brdr. Holst Sørensen A/S
Obbekærvej 105-107, 6760 Ribe
Tlf. 7688 4400 - Fax 7544 1389
www.bhsribe.dk



KOBERRYG 135

Så er den her, kobber rygningen tilpasset danske stråtagsnormer.

Efter et par års undersøgelse af de modeller der findes på markedet, kan vi nu tilbyde en kobberrygning udviklet til de fleste tækkemænds stråtagsmål.

Modulerne kan monteres uden andet specialværktøj end en popnittedang og måske en pladesaks til finpudsning af endestykker.



Kontakt os venligst for yderligere information samt pris & leveringstid!

P.S. Vi kan også levere kobbertrådflet i 75 & 90 cm bredde.

Carlo F. Christensen A/S

Tlf. 86 38 76 66 fax. 86 38 74 44 mail carlo@carlofchristensen.dk



Nye ansigter i DTLs sekretariat

Petter Astrup vil være den direkte kontaktperson i forhold til medlemmer og samarbejdspartner

Dorthe Bøttcher vil varetage støttefunktionen for Petter Astrup



DTLs sekretariat skifter ansigter med udgangen af september 2005. Fremover vil DTL blive betjent af konsulent Petter Astrup og sekretær Dorthe Bøttcher fra Dansk Byggeris servicekontor i Vojens.

Petter Astrup vil være den direkte kontaktperson i forhold til medlemmer og samarbejdspartnere. Petter Astrup vil ligeledes stå for at redigere Tækkemanden og være sekretær for DTLs bestyrelse.

Petter Astrup er faglig konsulent i Dansk Byggeri, med en baggrund som tømrer, bygmesteruddannelsen fra Sønderborg samt flere års erfaringer som entrepriseder i forskellige håndværks- og entreprenørvirksomheder. Siden 1995 har Petter Astrup været ansat som kon-

sulent først i BYG og siden 2003 i Dansk Byggeri, hvor Petter Astrup's arbejdsområder er arbejdsmarkedsforhold, samt diverse udvalgsarbejder og generel betjening af Dansk Byggeris medlemsvirksomheder.

Dorthe Bøttcher vil varetage støttefunktionen for Petter Astrup og ofte være den, som medlemmer og private kunder, der henvender sig til DTL, først vil træffe på telefonen. Dorthe er sekretær på servicekonteret i Vojens for hhv. konsulenterne på kontoret samt betjening af medlemsvirksomheder.

Baggrunden for personskiftet fra duoen Niels Strange/ Elin Hougaard til Petter Astrup/ Dorthe Bøttcher er, at Niels Strange og Elin Hougaard har fået andre

opgaver i Dansk Byggeri. Niels Strange vil fortsat løse opgaver for DTL på det byggetekniske område fx i relation til revisionen af Tækkevejledningen.

Jeg håber på et fortsat godt samarbejde med Dansk Tækkemandslaug.

DTLs sekretariat kan fremover kontaktes på:

Dansk Tækkemandslaug
Vestergade 21, 1
6500 Vojens

Tlf. 72 16 00 00
Fax 72 16 00 14

*Med venlig hilsen
Direktør i Dansk Byggeri
Michael H. Nielsen*

AFHENT I DAG eller få leveret på max. 48 timer

VINDUER

998,-	1.123,-	1.298,-	1.598,-
1.018,-	2.998,-	598,-	1.625,-

INDVENDIGE DØRE I FYR
komplet med karm

PRISER FRA kr. 873,-

Hos os kører du ikke forgæves

FÆRDIGMALET..!
De fleste vinduer og døre kan du også få færdigmalet. (lev.tid)

FAÇADE & TERRASSEDØRE

2.498,-	2.976,-	3.935,-	3.858,-
4.310,-	3.198,-	3.560,-	6.372,-

ODESTUEELEMENTER
med termoruder monteret

	Fast parti Priser fra 1.035,-		Fast parti m/ topstyret vindue Priser fra 2.975,-
	Terrassedør Priser fra 3.198,-		Dobbelt Terrassedør Priser fra 5.798,-

Kun på lager i Vissenbjerg og kan bestilles til afhentning i Bjerringbro.

ALLE VORE VINDUER OG DØRE LAVES OGSÅ I SPECIAL-MÅL

Få GRATIS tilsendt vor store farvebrochure og pris-/lagerliste

Altid faste lave priser og gode tilbud

OVENLYSVINDUER

Super lavenergi priser fra kr. **1.438,-**

TAGVINDUER

komplet med inddækning og termorude priser fra kr. **998,-**

Alle priser er inkl. moms - Alle priser er fra-priser.

KIPA VINDUER A/S ☎ 70 10 17 80

Midt- og Nordjylland: Thorsvej 17 • 8850 Bjerringbro • 87 51 12 80
 Syddjylland og Fyn: Industrivej 1 • 5492 Vissenbjerg • 64 47 17 80
 Sjælland: Bækgårdsvej 43 • 4140 Borup • 57 52 17 80

HER & NU tilbud: www.kipa.dk

Jens Grebe A/S

TÆKKE-, TØMRER- OG SNEDKERFORRETNING

RANDERSVEJ 2 · 9550 MARIAGER

TLF. 98 54 15 99 · FAX 98 54 24 99 · BIL 20 29 05 99 & 30 98 05 99

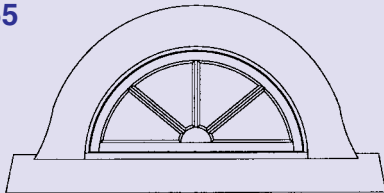
E-mail: info@jens-greve.dk · www.jens-greve.dk

KVISTVINDUER

NYHED!

Type 120/70, 120/85 og 150/90 leveres nu med koblede rammer, kitfalse til enkelt glas med 22 mm tynde sprosser

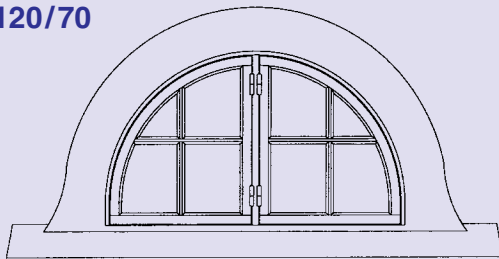
Type 90/55



Type 90/55

Fyr eller mahogni
Bredde: 90 cm
Højde: 55 cm
Bundhængt vinduesramme med udskyder.

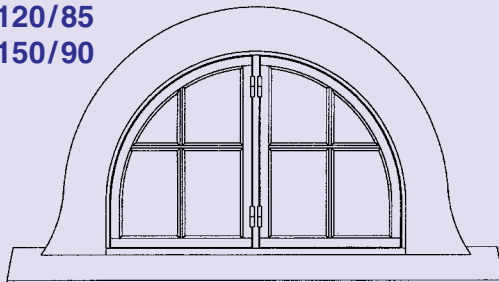
Type 120/70



Type 120/70

Fyr eller mahogni
Bredde: 120 cm
Højde: 70 cm
Sidehængte vinduesrammer med anverfere og stormkrog. Løs midterpost.

Type 120/85
Type 150/90



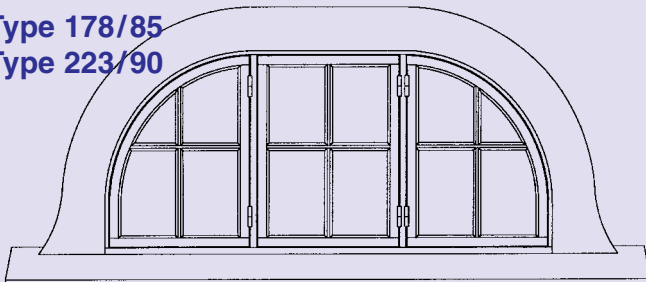
Type 120/85

Fyr eller mahogni
Bredde: 120 cm
Højde: 85 cm

Type 150/90

Bredde: 150 cm
Højde: 90 cm
Sidehængte vinduesrammer med anverfere og stormkrog. Løs midterpost.

Type 178/85
Type 223/90



Type 178/85

Fyr eller mahogni
Bredde: 178 cm
Højde: 85 cm

Type 223/90

Bredde: 223 cm
Højde: 90 cm
Sidehængte vinduesrammer med anverfere og stormkrog. Løs midterpost.

Prisliste 2005

Type 90/55

Fyr 4.500,-
Mahogni 5.200,-
Maling 600,-
2 farvet tillæg .. 450,-

Type 120/70

Fyr 5.700,-
Mahogni 6.500,-
Maling 700,-
2 farvet tillæg .. 550,-
Till. kobl. rammer 950,-

Type 120/85

Fyr 5.800,-
Mahogni 6.600,-
Maling 700,-
2 farvet tillæg .. 550,-
Till. kobl. rammer 1.000,-

Type 150/90

Fyr 5.900,-
Mahogni 6.800,-
Maling 800,-
2 farvet tillæg .. 650,-
Till. kobl. rammer 1.100,-

Type 178/85

Fyr 8.400,-
Mahogni 9.600,-
Maling 1.000,-
2 farvet tillæg .. 850,-

Type 223/90

Fyr 8.800,-
Mahogni 10.000,-
Maling 1.100,-
2 farvet tillæg .. 950,-

Ved køb af flere end 5 vinduer ydes der rabat

Alle priser er ekskl. moms og levering

Kvistvinduerne udføres i høj kvalitet af lamineret vac.imprægneret fyrretræ med trykimprægneret vandbræt.

Kan mod tillæg leveres i mahogni, men leveringstid må påregnes.

Alle vinduer leveres med 2-lags isoleringsruder med 5 års garanti.

Andre vinduesmål: Indhent tilbud.

Ændring af tækkemandsuddannelsen

*Af Uddannelseschef
Jesper Juul Sørensen, Dansk Byggeri*

Den 15. juli 2005 trådte en ny bekendtgørelse om uddannelsen til tækkemand i kraft.

Med Undervisningsministeriet godkendelse den 5. juli 2005 af bekendtgørelsen for tækkemandsuddannelsen, blev skoleugerne udvidet fra 45 til 50 ugers skoleophold. Dette betyder i praksis, at de nuværende 5 skoleophold udvides med hver en uge.

Baggrunden har været et ønske om at højne det teoretiske- og faglige niveau i tømreruddannelsen og især for at få følgende områder ind i uddannelsen:

- Den lovpligtige arbejdsmiljøuddannelse.
- Rulle- og bukkestillads som en del af grundforløbet.
- Sikre at lærlingene kan bestå den teoretiske del af svendeprøven.

For lærlinge, som er begyndt på uddannelsens hovedforløb før den 15. juli 2005, gælder den gamle bekendtgørelse.

Skolen kan dog i samarbejde med det lokale uddannelsesudvalg fastsætte en overgangsordning for lærlinge, der er begyndt på uddannelsen før den 15. juli 2005. Men det er vigtigt at være opmærksom på, at lærlinge med uddannelsesaftale indgået før den 15. juli 2005 kun kan blive omfattet af en overgangsordning, hvis uddannelsesaftalens parter giver samtykke hertil.

Herudover kan det nævnes, at der er indført en 'stopprøve' i efteråret 2004, så lærlinge skal have opnået mindst karakteren 6 i et afslutningsprojekt i grundforløbet for at kunne påbegynde 1. skolehold i hovedforløb.

Vi opfordrer derfor virksomhederne til at være særligt opmærksomme på, om lærlingen har bestået grundforløbet, når man indgår uddannelsesaftale, da lærlinge har ret til at indgå uddannelsesaftale med en virksomhed, selvom de ikke har bestået grundforløbet. Bed altid om at se lærlingens grundforløbsbevis.

Har lærlingen ikke bestået grundforløbet ved uddannelsesaftalens start, er det virksomheden, der skal vurdere lærlingens muligheder for at bestå grundforløbet. Får lærlingen problemer med at bestå dette og udløber prøvetiden, inden grundforløbet er bestået, kan virksomheden ikke ophæve uddannelsesaftalen.

Rulle og bukkestilladser indgår i grundforløbet i områdefaget Værktøjs- og maskinlære 2.

Den obligatoriske undervisning i hovedforløbet er udvidet fra 25 til 30 ugers skoleophold. De 5 ekstra uger bliver fordelt på de 5 skoleophold, der fremover bliver af følgende varighed: 6, 6, 5, 5 og 6 uger. Herudover kan der placeres 2 ugers valgfri specialefag efter aftale mellem skole lærling og virksomhed.

Det faglige udvalg udfærdiger en ud-

dannelseshåndbog, som skolen udleverer til eleven. Uddannelseshåndbogen indeholder blanketter og praktikerklæringer, som praktikvirksomheden skal udstede efter de enkelte praktikophold. Uddannelseshåndbogen indeholder endvidere blanketter til skolens vurdering af lærlingens eventuelle behov for supplerende undervisning eller oplæring. Uddannelseshåndbogen indgår i det faglige udvalgs kvalitetskontrol af uddannelsesforløbet.

Svendeprøverne

Svendeprøverne er fortsat opdelt i en teoretisk og praktisk del den teoretiske afholdes som en projektopgave på sidste skoleophold

Tidligere har den praktiske del af svendeprøven været en del af en arbejdsopgave udført i virksomheden. Denne er blevet bedømt på pladsen af skuemestre. Men Træfagenes Byggeuddannelse har vurderet, at omkostningsniveauet ved afholdelse af svendeprøverne på den måde var for højt og derved en mulig hæmsko for at tækkefirmaer til at indgå uddannelsesaftaler med lærlinge. På den baggrund har Træfagenes Byggeuddannelser besluttet, at den praktiske del af svendeprøverne flyttes ind på skolen i Hadsten for derved at mindske omkostningerne til svendeprøven. Faget har derved mulighed for at samle lærlingene i større hold til en svendeprøve, derved skulle det være muligt at holde omkostningerne nede i et leje der gør det mere attraktivt for tækkemandsfirmaer at indgå uddannelsesaftaler med lærlinge.

Vær opmærksom på følgende:

- For lærlinge, som er begyndt på uddannelsens hovedforløb før den 15. juli 2005, gælder den gamle bekendtgørelse.
- Lærlinge med uddannelsesaftale indgået før den 15. juli 2005 kan kun blive omfattet af en overgangsordning, hvis uddannelsesaftalens parter giver samtykke hertil.
- Lærlinge skal have opnået mindst karakteren 6 i et afslutningsprojekt (stopprøve) i grundforløbet for at kunne påbegynde 1. skolehold i hovedforløb.
- Bed altid om at se lærlingens grundforløbsbevis, for at se om lærlingen har bestået grundforløbet.
- Uddannelseshåndbogen indeholder blanketter og praktikerklæringer, som praktikvirksomheden skal udstede efter de enkelte praktikophold samt skolens vurdering af lærlingens eventuelle behov for supplerende undervisning eller oplæring.
- Uddannelseshåndbogen indgår i det faglige udvalgs kvalitetskontrol af uddannelsesforløbet.
- Den praktiske del af svendeprøverne flyttes ind på skolen i Hadsten for derved at mindske omkostningerne til svendeprøven.

TAGSTILLADS OG GAVLSØJLER

En nem måde at hænge fast på tagsiden, når du tækker på brandsikret tag og skal hænge i den tykke tråd.

Broholdere:

slimline: 470 kr
bred med trin: 585 kr

Udgift til materialer til tækkebro i lægter er 35 kr/ m.

Gavlglænder til en hel tagside komplet med
2 drager, 4 søjler, begge i 3 m stykker
8 koblinger og 16 vægforankringer
i alt 9.000 kr.

Kløvede rygtræer sælges usamlede og afhentet i pakker
a 25 sæt kr. 65 pr. sæt
ved 100 sæt 60 kr pr. sæt
100 sæt leveret på sjælland 70 kr. pr sæt

Tilbud fra :

SPECIALFABRIKEN Vinderup a/s



Bukkestillads i tilbud 15 m.

fodhøjde 1,90 m
6 bukke
10 alu.dæk (3,05 m. eller 3,00 m.)
pris 7.900,00 kr.

+ 6 murankre
+ 6 gelænderrør
+ 6 fodsparkholder
+ 6 ekstra høje forhøjere på 1,80 m.
+10 håndlister i stål
alt ekstra tilbehør til godkendt tækkestillads
kr. 4.967,00 kr

Kviststillads startpakke:

2 stk. alu. tagstiger (5 trin)
+ 4 spidshager
+ 2 stk alu. konsoller
+ 2 stk. gelænderrør(piiber) + kombirækværk 3,05 m.
pris 5.995,00 kr.

Samme + 1 alu. dæk 60*3,05 meter pris 6.645,00 kr.

Forhøjningssæt kviststillads:

2 stk. alu. stigesektion 1 m. + 1 stk diagonalrør
pris 1.200,00 kr.



Stråmanden.dk
Åshøjvej 8, 4600 Køge
56 21 71 56



Stråtaget på TV lørdag aften

Temalørdag den 24. september 2005 om "Det levende Tag" på DR 2

Endnu engang har stråtaget fået sendetid. Lørdag den 24. september har DR2 sat stråtaget på som lørdagens tema-program. Temalørdagens program løber over to en halv time på den landsdækkende TV-kanal.

Programmet starter kl. 20.00 og fortæller om tækketraditioner og udviklingen for det levende tag i Danmark, Holland og Japan.

Programmet er lavet af journalist Jørgen Kaarup, der tidligere har lavet tv-udsendelser om tækketaget samt udgivet bogen "Det levende tag".



Annoncevilkår i Tækkemanden

Bladet "Tækkemanden" udkommer ca. 4 gange om året i et oplag pr. gang på ca. 300. Det sendes gratis til alle ca. 230 tækkemænd i Danmark, enkelte tekniske skoler der har en tømrerafdeling samt diverse abonnenter. Bladet er således et godt medie, hvis du ønsker at henvende dig direkte til vores faggruppe. Vi kan tilbyde annoncering til nedenstående priser: Bladets størrelse er A4.

Størrelse	Ved 1 gang	Ved 4 gange
Hel side	1.200,-	4.000,-
Halv side	850,-	2.800,-
Kvart side	500,-	1.600,-

Henvendelser for annoncering skal ske til:

Fleming Grøfte, Kattehalevej 51, 3460 Birkerød, eller på e-mail: taekkelaug@taekkelaug.dk
Annoncemateriale modtages helst i digitalt format dvs. på mail eller CD i færdigt layout. Dansk Byggeris marketingsafdeling kan være behjælpelig med opsætning. Dette afregnes direkte med marketingsafdelingen.
www.taekkelaug.dk

Tækkeseminar i Hadsten januar 2006

Traditionen tro afholdes der igen i januar 2006, nærmere bestemt fredag den 13. januar og lørdag den 14. januar 2006, seminar på Håndværkerskolen i Hadsten.

Bestyrelsen har besluttet at sætte følgende emner til debat på seminariet:

Fredag den 13. januar 2006

Fugt i tagkonstruktioner med stråtaget som hovedtema

- Emnet er særdeles aktuelt og relevant for alle tækkemænd og det er lykkedes at få Erik Brandt, seniorforsker på SBI som underviser og oplægsholder til fælles diskussion.
- Tækketeknik bag det gode stråtag, hvad skal vi tække med og hvordan skal vi gøre det?
- Det lægges op til en åben debat og erfaringsudveksling om, hvor og hvorfor det en gang imellem kan gå

galt og/eller rigtig godt på trods af at de rigtige forhold ikke var til stede.

Lørdag den 14. januar 2006

Sættes fokus på tækkerør – modtagekontrol og rørenes anvendelsesområder

- Hvilke materialer kan vi arbejde med
- Hvor anvendes rørene, fx de lange/korte/tynde/tykke/krumme og skæve med størst fordel og bedst resultat.

Seminariet er ud over det rent faglige en god anledning til at udveksle egne erfaringer, gode historier og nyde det gode kollegiale fællesskab.

Bestyrelsen arbejder videre med seminariets endelige program og der vil midt i november blive sendt invitation og tilmeldingsblanket ud til alle medlemmer af DTL.

Reserver derfor datoen for seminariet allerede nu.

Et ægtepar på rejse :-)

Et ægtepar besluttede sig for at rejse sydpå. For at få en særlig og helt speciel ferie planlagde de at bo på samme hotel, som de boede på, på deres bryllupsrejse 20 år tidligere.

Men fordi de begge var travle i arbejdet, kneb det med at få ferie på samme tid. Så enden på det blev, at manden rejste om torsdagen, hvorpå fruhen så ville ankomme dagen derpå.

Efter en vellykket rejse tjekkede manden ind på hotellet. På værelset stod en computer, så den betænksomme ægtemand besluttede at sende fruhen en e-mail. Men en smutter på adressen gjorde, at manden sendte sin e-mail til en anden. Et sted i landet var der en enke lige kommet hjem fra sin mands begravelse. Den afdøde var den lokale sognepræst. – Midt i sin sorg satte enken sig ved

computeren og tjekkede sin mail. Hun regnede med støtte og omsorg fra sine nærmeste. Men under læsningen af den første mail besvimelede enken og faldt ned at stolen med et brag. Enkens søn ilede sin stakkels mor til undsætning, hjalp hende på benene igen og læste derpå mailen, som lød:

Til: Min elskede hustru
Emne: Vel ankommet!

Det undrer dig sikkert at høre fra mig. De har computere her nu, og det er tilladt at sende e-mails til sine elskede. Jeg er lige ankommet og har tjekket ind. Jeg ser, at alt er forberedt til din ankomst i morgen. Jeg glæder mig utroligt meget til at se dig. Jeg håber, at din rejse bliver ligeså vellykket, som min var.

P.S.: Jeg siger dig: Det er varmt hernede.